

Till regionförvaltningsverken, kommunerna och samkommunerna inom social- och hälsovården

BEKÄMPNING AV CORONAVIRUSSMITTA I DEN GRÄNSÖVERSKRIDANDE TRAFIKEN

Incidensen av covid-19-fall är i flera länder mångdubbelt så stor som i Finland, vilket innebär att vistelse i dessa länder medför en klart större risk för covid-19-smitta än i Finland. De nya SARS-CoV-2-virusvarianterna kan leda till att epidemin sprider sig snabbare än tidigare och att hälso- och sjukvården överbelastas.

Regeringen fattade vid statsrådssammanträdet den 22 januari beslut om att restriktionerna för gränstrafiken och testnings- och karantänrekommendationerna skärps. Syftet med dessa åtgärder är att förhindra att coronaepidemin accelererar på nytt och att den nya virusvarianten sprids i Finland.

De regionala myndigheterna vid gränsövergångsställena har en nyckelroll när det gäller att förhindra spridningen av smitta. Social- och hälsovårdsministeriet betonar att alla åtgärder som lagstiftningen möjliggör bör utnyttjas effektivt. Målet är att alla personer som reser in i landet testas.

Myndigheternas befogenheter

Befogenheterna har fastställts i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016).

De regionala myndigheterna ska se till att de mål som ställts upp för bekämpning av coronavirussmitta i gränsöverskridande trafik uppnås med beaktande av de lokala förhållandena. Genom att verksamheten följer Institutet för hälsa och välfärds rekommendationer kan man garantera att förfarandena för att säkerställa hälsosäkerheten i samband med inresa till Finland är enhetliga i hela landet.

Verksamhetsprocess

Ändamålsenliga förfaringssätt har tagits i bruk vid gränsövergångsställena. Det är viktigt att man vid inresestället agerar på ett sådant sätt som situationens allvar kräver. Social- och hälsovårdsministeriet har gjort en rättslig bakgrundspromemoria (bilaga 1) om vilka bestämmelser verksamheten vid gränsövergångsställena grundar sig på och vilka åtgärder som kan vidtas med stöd av gällande bestämmelser. Som bilaga 2 finns ett exempel på en verksamhetsprocess som kan användas i regionerna. Institutet för hälsa och välfärd har dessutom den 26 januari 2021 utfärdat en rekommendation om testning vid gränsen för att förhindra spridning av nya SARS-CoV-2-varianter som sprids lättare.

Alla som anländer till landet ska i enlighet med 14 § i lagen om smittsamma sjukdomar hänvisas till personlig hälsorådgivning och till ett covid-19-test vid gränsövergångsställena eller i deras omedelbara närhet, om de inte kan visa upp ett gällande intyg över negativt test eller ett intyg över genomgången covid-19 i enlighet med Institutet för hälsa och välfärds rekommendationer. En person som vägrar testa sig hänvisas till en bedömning av hälso- och sjukvården. Vid behov kan regionförvaltningsverket bestämma att en person ska genomgå en obligatorisk hälsokontroll på det sätt som avses i 16 § i lagen

om smittsamma sjukdomar. Ett beslut om karantän i enlighet med 60 § i lagen om smittsamma sjukdomar, som fattats av den läkare i tjänsteförhållande som ansvarar för smittsamma sjukdomar i kommunen eller sjukvårdsdistriktet, ska alltid användas när det är nödvändigt för att garantera befolkningens hälsosäkerhet på det sätt som avses i bestämmelsen. Det kan beslutas att personer som konstaterats eller som misstänks ha insjuknat i sjukdomen covid-19 ska hållas isolerade på det sätt som avses i 63 § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Vid hälsorådgivningen ska resenärerna få instruktioner om åtgärder för att säkerställa att den smittsamma sjukdomen inte sprids och om att gå och testa sig en andra gång i enlighet med Institutet för hälsa och välfärds rekommendationer. Resenärer rekommenderas bland annat att undvika kontakter med människor utanför familjen, och på så sätt förebygga smittspridning.

Intensifierade åtgärder vid gränsövergångsställena förutsätter ett nära samarbete med hälsomyndigheter och övriga myndigheter, såsom Gränsbevakningsväsendet och Tullen. Dessutom ska man samarbeta med andra aktörer som arbetar med resenärer, såsom aktörer på flygplatser eller i hamnar, bland annat för att säkerställa att lokallösningarna och de praktiska processerna fungerar. Intensifierade åtgärder kan kräva exceptionella lokalarrangemang, upphandlingar eller extra rekryteringar.

Ersättning för kostnader

Regeringen har förbundit sig att ersätta de direkta kostnader som coronaepidemin och upprätthållandet av hälsosäkerheten vid gränsövergångsställena föranleder kommunerna och/eller sjukvårdsdistrikten så länge epidemiläget och genomförandet av hybridstrategin kräver det. Kostnaderna ersätts genom statens budgetförfarande. De kostnader som föranleds av kostnadseffektiva åtgärder och som är nödvändiga för att genomföra de åtgärder som social- och hälsovårdsministeriet förutsätter och som till beloppet är skäliga, ersätts.

Avdelningschef Tuija Kumpulainen

Direktör Jari Keinänen

Mer information:

- <https://stm.fi/sv/shm-anvisningar-coronaviruslaget>
- <https://stm.fi/sv/myndigheternas-ansvar>
- <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/resor-och-coronaviruspandemin>
- <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/regeringen-beslutade-om-skarpningar-i-villkoren-for-granstrafiken>

Bilagor 1. Rättslig bakgrundspromemoria om verksamhetsprocessen vid gränsövergångsställena
2. Exempel på en verksamhetsprocess vid gränsövergångsställena

Distribution

Kommunerna, samkommunerna för social- och hälsovård
Ålands landskapsförvaltning
Valvira
Regionförvaltningsverken
Institutet för hälsa och välfärd

För kännedom Statssekreterare Mäkipää
Specialmedarbetare Lindeberg
Kanslichef Varhila
Inrikesministeriet
Kommunikationsministeriet
Utrikesministeriet
Finansministeriet
Arbets- och näringsministeriet
Gränsbevakningsväsendet
Tullstyrelsen
Kommunförbundet
Finavia
Finlands Hamnförbund rf
Rederierna i Finland rf
Finlands Skeppsmäklareförbund rf
Statsrådets kansli